

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-141/23-L

Název	Základní škola Karla Hynka Máchy Doksy, Valdštejská 253, okres Česká Lípa - příspěvková organizace
Sídlo	Valdštejská 253, 472 01 Doksy
E-mail	info@zsdoksy.cz
IČO	70 698 511
Identifikátor	600 074 919
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Tuťálek
Zřizovatel	Město Doksy
Místa inspekční činnosti	Valdštejská 253, Máchova 251, 472 01 Doksy
Inspekční činnost na místě	13.–15. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Karla Hynka Máchy Doksy, Valdštejská 253, okres Česká Lípa - příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Je plně organizovanou školou s nejvyšším povoleným počtem 620 žáků. V době inspekční činnosti se v 19 třídách vzdělávalo 457 žáků, z toho 49 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 36 žáků s odlišným mateřským jazykem. Součástí školy jsou dvě speciální třídy se spojenými ročníky pro první a druhý stupeň s 25 zapsanými žáky; jednomu z nich bylo povoleno individuální vzdělávání. Ve třech odděleních školní družiny bylo přijato ke vzdělávání 86 žáků (nejvyšší povolený počet 120 žáků).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Manažerské i odborné schopnosti a zkušenosti ředitele školy (dále „ředitel“) přispívají k systematickému řízení školy, které je dlouhodobě na vysoké úrovni. Do jasně stanovené koncepce rozvoje školy ředitel zahrnul všechny oblasti jejího fungování. Naplňování vytčených cílů a priorit průběžně sleduje a vyhodnocuje. To se pozitivně odráží např. ve zkvalitňování podmínek pro základní i zájmové vzdělávání směřujících k podpoře rozvoje osobnosti žáků. K uskutečňování vzdělávacích strategií účelně napomáhá všestranná spolupráce se zřizovatelem a četnými sociálními partnery. Komunitní atmosféru ve škole podporuje aktivní zapojení zákonných zástupců žáků do některých školních aktivit.

Část řídicích kompetencí delegoval ředitel na svého zástupce a další pedagogické pracovníky (vedoucí metodických orgánů, učitelé vykonávající specializované činnosti). Nastavená pravidla i kontrolní a informační systém zajišťují bezproblémovou činnost školy. Žákům je poskytována možnost podílet se na jejím chodu prostřednictvím školního parlamentu.

Škola vytváří příjemné klima pro práci pedagogů i pro vzdělávání žáků. K tomu přispívá téměř celý odborně kvalifikovaný pedagogický sbor. Podporu má další vzdělávání pedagogů, jehož obsah koresponduje se zaměřením školy a respektuje zájem učitelů o rozšiřování své odbornosti. Pozitivním zjištěním je další vzdělávání pedagogů realizované napříč sborovnou s přesahem do výuky, realizace tandemové výuky i funkční systém profesních portfolií učitelů.

Škola je bezbariérová. Na velmi dobré úrovni jsou prostorové podmínky a vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou. Vzdělávací možnosti jsou rozšířeny využíváním moderně vybavených odborných učeben, mobilní učebny, venkovní přírodovědné učebny či školního pozemku. Nově disponují všechna tři oddělení školní družiny vhodnými prostory na odloučeném pracovišti v blízkosti školy. Zdravý životní styl je podporován např. bohatou nabídkou sportovních aktivit, zapojením do školních projektů i poskytováním vyvážené stravy. Škola identifikuje případná bezpečnostní rizika, se zásadami bezpečného chování ve škole i mimo školní prostředí žáky prokazatelně seznamuje. Finanční předpoklady školy vytváří velmi dobré podmínky pro její funkční chod a umožňují realizovat školní vzdělávací programy. Finanční přínos dlouhodobě představují vlastní zdroje (především doplňková činnost) a aktivní účast školy v řadě projektů a dotačních programů, např. s cílem podpory vzdělávacího procesu či vybavení školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované vyučovací hodiny probíhaly ve vstřícné pracovní atmosféře, za vzájemného respektu mezi učiteli a žáky, s využitím přirozené komunikace a dodržováním nastavených pravidel. Pedagogové poskytovali žákům dostatek prostoru pro vypracování úkolů, dokázali je podněcovat k jejich plnění i zapojovat do výuky. Ke koncentraci žáků často přispívala

vhodná motivace, střídání aktivit, zařazení relaxačních prvků. Cíle sledovaného vzdělávání vycházely ze školních vzdělávacích programů, zvolené metody i úlohy pro žáky podporovaly jejich dosažení. Vzdělávací cíle vždy důsledně nereagovaly v požadovaném rozsahu na možnosti a potřeby žáků. Důsledkem toho byly rezervy v nabídce úkolů s různou kognitivní náročností nebo ve využívání činnostního vyučování se samostatným aktivním zapojením žáků.

Převažovala frontální výuka s řízeným rozhovorem kombinovaná se samostatnou prací žáků. Žáci měli možnost pracovat také ve dvojicích nebo ve skupinách, což využívali ke spolupráci a diskusi k řešení zadaného úkolu. Názornost výuky podpořilo efektivní využití didaktické techniky učiteli i žáky, učebních pomůcek či dalších materiálů souvisejících s probíraným tématem. Práce s různými informačními zdroji byla patrná více v rámci projektové činnosti. Žáci byli směřováni k samostatnému mluvenému projevu, k řešení problémových úloh i k propojení teorie s praxí. Většina úspěšně vyřešila zadané úkoly. Méně účelně byly při výuce uplatňovány poznatky z jiného předmětu či podporováno a rozvíjeno kritické myšlení (např. při práci s chybou jako jedním z prostředků k učení). Žáci byli nenásilně vedeni ke kladnému vztahu k místu, kde žijí, vykazovali dobré znalosti blízkého okolí školy.

Učitelé průběžně poskytovali žákům zpětnou vazbu a v případě potřeby radu a pomoc. Žákům se SVP i žákům s odlišným mateřským jazykem věnovali dostatečnou pozornost, poskytovali individuální péči. Působení asistentů pedagoga v hospitovaných hodinách nebylo pro žáky vždy efektivní. Příležitostí ke zlepšení je také ve vytváření většího prostoru k rekapitulaci probíraného učiva žáky, práce se sebehodnocením nebo vzájemným hodnocením žáků.

Příkladný byl průběh všech hospitovaných hodin českého jazyka na prvním i druhém stupni. Využití různých vzdělávacích strategií vycházejících z pedagogické diagnostiky, přirozené střídání činností a zařazování aktivizujících prvků i formativního hodnocení přispívalo k udržení aktivity a rozvoji jazykových dovedností žáků. Příkladné byly také všechny sledované hodiny ve speciálních třídách. Ke zvládnutí vysokých nároků na respektování individuálních zvláštností žáků, uplatňování různých přístupů ke skupinám a jednotlivcům i k udržení nezbytné motivace žáků napomáhala profesionální nasazení učitelek včetně podpory asistentky pedagoga. Hospitovaná výuka měla pestrý průběh, vyučující podporovaly přirozenou kreativitu a obrazotvornost žáků.

V rámci sledovaných aktivit školní družiny probíhaly zejména odpočinkové a relaxační činnosti. Zvolené formy a metody práce rozvíjely u žáků pracovní, sociální a komunikační kompetence. Při výtvarné činnosti nebo hře se stavebnicemi žáci uplatňovali svoji fantazii, kreativitu a zručnost. Byli vychovatelkami vhodně motivováni a průběžně pozitivně hodnoceni. Při všech činnostech vládla přátelská atmosféra spojená se vzájemnou důvěrou a ohleduplností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mimo pravidelné vyučování škola nabízí žákům pestrou zájmovou činnost a řadu kulturních a poznávacích akcí. Žáky učí smysluplně využívat volný čas, snaží se je zapojit do praktického života, vede je k sepětí s regionem. Vytváří dobré podmínky pro další rozvoj jejich nadání například ve spolupráci s místní základní uměleckou školou. Příkladná je dlouhodobá podpora pohybových aktivit žáků, důraz je kladen mj. také na oblast čtenářské a digitální gramotnosti, environmentálního a polytechnického vzdělávání. Cizojazyčné dovednosti žáků jsou podporovány výjezdy do zahraničí. Motivovanost i podporu nadání

a zájmů žáků dokládá jejich úspěšné zapojení do soutěží a olympiád např. na regionální, krajské i celostátní úrovni.

Škola se věnuje předcházení školní neúspěšnosti. Tomu napomáhá např. doučování, jazyková příprava skupin žáků s odlišným mateřským jazykem, logopedická podpora, realizována jsou harmonizační odpoledne pro žáky šestých ročníků. Pro usnadnění adaptace na prostředí základní školy probíhá spolupráce s místními mateřskými školami. Důsledná je informovanost zákonných zástupců žáků vedoucí k včasnému případnému řešení problémů. K ověřování dosahované úrovně výstupů školního vzdělávacího programu jsou využívány běžné způsoby interního zjišťování a externí hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou vyhodnocována.

Škola vytváří kvalitní podmínky pro společné vzdělávání žáků, jehož principy se daří realizovat. Oblast poskytování poradenských služeb je na velmi dobré úrovni a pozitivně přispívá k realizaci hlavních výchovně vzdělávacích úkolů školy. Funkční je spolupráce dvou výchovných poradkyň (pro první a druhý stupeň) v oblasti účinné podpory všech žáků školy včetně žáků se SVP. Důraz je kladen i na kariérové poradenství, v rámci kterého mají žáci možnost se účastnit řady aktivit k výběru vhodného dalšího studia, profesní volbě i uplatnění na trhu práce. Podporováno je také besedami, při kterých bývalí žáci školy prezentují své studium na školách, které navštěvují.

Činnost školního poradenského pracoviště je přínosná i v oblasti prevence rizikového chování žáků. Důraz je kladen na včasnou intervenci v případě výskytu negativních jevů s cílem jejich eliminace. Aktuálně jsou hlavními problémy nevhodné chování žáků, vandalismus a užívání návykových látek, ke kterým škola bezprostředně přijímá vhodná opatření. K tématu rizikového chování žáků probíhají odborné besedy a programy primární prevence pro školní kolektivy ve spolupráci s Policií ČR nebo odbornými pracovišti.

Škola je aktivní při realizaci tradičních školních akcí i akcí města. Dokladem všestranné činnosti školy je její prezentace např. v místních sdělovacích prostředcích, prostřednictvím školního časopisu a na webových stránkách. Dlouhodobě je nedílnou součástí života města a regionu.

Závěry

Vývoj školy

Od minulého inspekčního hodnocení došlo k dalšímu zkvalitnění materiálních a prostorových podmínek pro výchovu a vzdělávání žáků. Byla zřízena speciální třída pro první stupeň základní školy. Byl navýšen nejvyšší povolený počet žáků školní družiny a počet jejích účastníků, vznikly nové prostory školní družiny na odloučeném pracovišti. Výrazné je navýšení počtu žáků s odlišným mateřským jazykem a se speciálními vzdělávacími potřebami.

Silné stránky

- Dlouhodobě kvalitní a systematické řízení školy.
- Rozmanitá a motivující výuka žáků ve speciálních třídách a výuka českého jazyka v běžných třídách prvního a druhého stupně základní školy.
- Přínosná činnost školního poradenského pracoviště v oblasti účinné podpory vzdělávání všech žáků školy včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V oblasti primární prevence včasná intervence výskytu negativních jevů.

- Aktivní účast školy v řadě projektů a dotačních programů s cílem podpory vzdělávacího procesu či vybavení školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V běžných třídách rezervy v oblasti stanovení vzdělávacích cílů reagujících v požadovaném rozsahu na možnosti a potřeby žáků a v efektivním uplatňování sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení žáků.
- Působení asistentů pedagoga v hospitovaných hodinách nebylo pro žáky vždy efektivní.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pokračovat v nastavené komplexní podpoře pedagogického procesu směřující ke zkvalitňování výuky v oblasti uplatňování sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Vzdělávací cíle důsledně směřovat na možnosti a potřeby žáků. Rozvíjet kritické myšlení, pracovat s různými informačními zdroji. Při řešení úloh uplatňovat mezipředmětové souvislosti, využívat prvky činnostního učení. Podporovat aktivní působení asistentů pedagoga ve vzdělávacím procesu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 10. 6. 2022, účinnost od 1. 7. 2022, Unesení č. Z 74c) /22 ze dne 6. 6. 2022
2. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 25. 6. 2018, účinnost od 1. 8. 2018
3. Koncepční dokumentace včetně plánu práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
4. Dokumentace školy k evaluační činnosti školy včetně hospitačních záznamů, externího hodnocení školy a testování žáků, zápisů metodických sdružení, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
5. Záписy z pedagogických porad a porad metodických sdružení, školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu konání inspekční činnosti
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání pro žáky s postižením, Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola hrou“, platnost od 1. 9. 2022
7. Školní řád, čj. ZŠ_KHM_121/22, platnost a účinnost od 1.9. 2022
8. Třídní knihy, Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2022/2023 k termínu konání inspekční činnosti (vzorek)
9. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika (vzorek)

11. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021
12. Dokumentace výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Souhrnná dokumentace školní družiny
14. Dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
15. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek za rok 2021
16. Personální dokumentace (vzorek)
17. Dokumentace k hodnocení školního stravování
18. Webové stránky školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní
inspektorka

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.